

”Helppo” LAJITTELU- JA KOMPOSTOINTIOHJE

Sammakko
kangas

Lajitteluohje tää
on avuksi jätteen
oikean paikan etsintään!

Lajittele eroon **SEKAJÄTTEESTÄ**

BIOJÄTE

Kompostiin tai biojäteastiaan
Ruokajäte
Juureksien ja hedelmien
kuoret
Pilaantuneet elintarvikkeet
Suodatinpussi poroineen
Kasvien osat

LASI

*Aluekeräyspisteeseen tai
talonyhtiön astiaan*
**Puhdas kirkas ja värillinen
pakkauslasi**
Lasipullot ja -purkit

METALLI

*Aluekeräyspisteeseen tai
talonyhtiön astiaan*
Foliopaperi ja -vuokat
Metallikannet ja -korkit
Säilyketölkit
Pienet metalliesineet

KARTONKI

*Aluekeräyspisteeseen tai
talonyhtiön astiaan*
Aaltopahvi
Maito- ja mehupurkit
**Kauraryyni- ja
muropakkaukset**
Kananmunakennot

VAARALLISET JÄTTEET

*Jätekeskukseen tai -asemalle,
lääkkeet apteekkiin ja paristot
kaupan astiaan*
**Maalit, lakat, liimat ja
liuottimet**
Öljyt ja öljyiset jätteet
Akut, paristot
**Energiansäästölamput ja
loisteputket**

Jäljelle jäävä **SEKAJÄTE**
omaan jäteastiaan

Kuten:

Muovipakkaukset
**Likainen, kostea pahvi,
kartonki ja paperi**
Tekstiilijäte ja kengät
Rikkiäiset lelut
Kahvi- ja sipsipussit
Vaipat ja hygieniatuotteet
Yksittäiset keraamiset astiat
ja hehkulamput

Jätteiden vastaanottopisteet

Sammakkokangas Oy ylläpitää Sammakkokankaan jätekeskusta ja kuutta jäteasemaa toimialueellaan. Jätekeskukseen ja -asemille voi toimittaa kotitalouksissa syntyviä jätteitä, joita ei voi viedä aluekeräyspisteisiin tai laittaa omaan jäteastiaan. Tällaisia jätteitä ovat:

 <p>RAKENNUS- JA PURKUJÄTTEET <i>Rakennus- ja purkujätekuormasta on lajiteltava erilleen:</i> vaaralliset jätteet, metalli, kartonki ja puujäte omille lavoilleen. <i>Lisäksi remontoinnissa voi muodostua sähkölaitteita ja vanhoja huonekaluja</i></p>	 <p>SÄHKÖLAITTEET - verkkovirralla, akulla tai paristoilla toimivat laitteet. - jääkaapit, pakastimet, televisiot, tietokoneet jne.</p>	 <p>PUUJÄTE <i>Pintakäsitelty tai käsittelemätön puujäte, kuten:</i> - kuormalavat - puukuitulevyt - laudat <i>Puujätteeseen ei saa laittaa metallia, lasia, tekstiiliä sisältäviä jätteitä tai kesto- tai painekyllästettyä puuta.</i></p>	 <p>METALLIROMU <i>Kooltaan suuret ja painavat metalliesineet kuten:</i> - polkupyöränrungot - puukiukaat - metalliputket - kattopelti - lämminvesivaraajat</p>
---	---	---	---

KOOLTAAN SUURIKOKOISET JÄTTEET, kuten sohvapöydät, patjat, matot, muovisaavit sekä pressut ja muovipeitteet on myös toimitettava jätekeskukseen tai jäteasemalle.

JÄTEKESKUKSEN JA JÄTEASEMIEN AUKIOLOAJAT

KUNTA	PAIKALLINEN JÄTEASEMA	KESÄAJAN AUKIOLOAIKA (maaliskuu – marraskuu)	TALVIAJAN AUKIOLOAIKA (joulukuu – helmikuu)
SAARIJÄRVI	Jätekeskus Kannonkoskentie 1134	maanantai – keskiviikko ja perjantai klo 8.00 – 15:45 torstai klo 10.00 – 18.00	maanantai – keskiviikko ja perjantai klo 8.00 – 15:45 torstai klo 10.00 – 18.00
KARSTULA	Lampisuontie 50 (entinen kaatopaikka)	maanantai ja torstai klo 14.00 – 17.00	maanantai klo 14.00 – 17.00
KIVIJÄRVI	Sahantie (Puuniemen teollisuusalue)	tiistai klo 14.00 – 17.00	tiistai viikoilla 51, 2 ja 6 klo 14.00 – 17.00
KINNULA	Kaatopaikantie 70 (Muholan entinen kaatopaikka)	keskiviikko klo 14.00 – 17.00	keskiviikko viikoilla 51, 2 ja 6 klo 14.00 – 17.00
PYLKÖNMÄKI (Saarijärvi)	Mätäsuontie 7 (Timpersuntin teollisuusalue)	tiistai klo 14.00 – 17.00	tiistai viikoilla 51, 2 ja 6 klo 14.00 – 17.00
KANNONKOSKI	Mannilantie 11	torstai klo 14.00 – 17.00	torstai viikoilla 51, 2 ja 6 klo 14.00 – 17.00
UURAINEN	Häkintie 74	maanantai ja keskiviikko klo 14.00 – 18.00	maanantai ja keskiviikko klo 14.00 – 18.00

KOMPOSTOINTIOHJE

Miksi kannattaa kompostoida?

Kompostointi on luonnollinen tapa palauttaa eloperäinen, maatuva jäte takaisin luonnon kiertokulkuun. Kompostoinnissa syntyvä multa voidaan hyödyntää omalla pihalla maanparannusaineena, esim. kukkapenkissä. Joutuessaan polttolaitokseen muun sekajätteen joukossa eloperäinen jäte aiheuttaa laitoksen osille korroosiota eli syöpymistä ja kostea jäte palaa huonosti. Kosteaa ja huonosti palavan eloperäisen jätteen lämpöarvo on heikko, jolloin lämpöä syntyy vähemmän.

Milloin on käytettävä kompostoria?

Elintarvikkeita kompostoitaessa on käytettävä kompostoria, jonka on oltava hyvin ilmastoitu, suljettu sekä rakenteeltaan sellainen, etteivät haittaeläimet: linnut ja jyrsijät, pääse sinne. Ruokajätteen kompostointi kompostikasassa tai -kehikossa on jätehuoltomääräysten mukaan kielletty. Sen sijaan puutarhajätteitä kuten haravointi- ja kitkujätettä sekä risuja ja oksia voidaan kompostoida ilman kompostoria, mutta kompostointikehikon käyttö on tällöin suositeltavaa.

Kompostorin hankinta

Kompostoria hankkiessa kannatta kiinnittää huomiota kompostorin rakenteisiin ja käyttöominaisuuksiin. Hankittavan kompostorin tulisi olla tukeva ja sen ilmanottoaukkojen pieniä sekä seinämän sen verran paksu, etteivät jyrsijät pääse tunkeutumaan sinne helposti. Hiiret pääsevät rakenteen läpi noin lyijykynän paksuisesta aukosta ja rotta vähän yli 1 cm kokoisesta reiästä.

Esimerkkejä rautakaupassa myynnissä olevista kompostoreista.

Kompostorin tulisi olla myös riittävän suuri, jotta sinne mahtuvat talvikuukausien ruokajätteet, vaikka se pääsisi jäätymään. Vaihtoehtoisesti voidaan hankkia useampi kompostori, joita täytetään vuorotellen. Kompostorin hoitoa helpottaa, jos se on helposti tyhjennettävissä ja sen sisältöä pääsee vaivattomasti esim. talikolla kääntelemään. Vaihtoehtoisesti kompostorin voi tehdä itse. Tällöin sitä valmistettaessa on huomioitava edellä mainitut rakenteelliset sekä käyttöominaisuuksiin liittyvät seikat. Ohjeita ja malleja löytyy internetistä.

Kompostin sijainti pihassa

Jätehuoltomääräysten mukaan kompostia ja kompostoria ei saa sijoittaa kymmentä metriä lähemmäs naapurin kaivoa, eikä ilman naapurin suostumusta neljää metriä lähemmäs tontin rajaa. Lisäksi kompostin sijoittamisessa kannattaa huomioida se, että huonosti hoidettu kompostori haisee, jolloin kompostin väärä sijainti voi aiheuttaa epäsopua naapurustossa. Sisätiloihin sijoitetun kompostorin osalta on huomioitava tilan riittävä ilmastointi ja suotovesien viemärintimahdollisuus, koska kompostoitaessa muodostuu aina vettä ja vesihöyryä.

Kompostoinnin aloittaminen ja lopettaminen

Kompostoinnin aloittamisesta on tehtävä jätehuoltoviranomaiselle kirjallinen ilmoitus, josta käy ilmi kiinteistön omistaja, haltija, osoite, kompostointiin osallistuvat asuinhuoneistot ja niiden määrä sekä rivi- ja kerrostalon osalta kompostoinnin vastuhenkilö. Myös kompostoinnin lopettamisesta on tehtävä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle (*yhteystiedot löytyvät takakannesta*).

Kompostin hoito

Toimiakseen kompostori vaatii hoitoa. Perusvaatimuksina ovat oikea hiili/typpi-suhde, hapen ja kosteuden riittävä saanti. Happea komposti saa kompostorin hapenottoaukoista, minkä lisäksi sitä on viikoittain sekoitettava esim. talikolla. Ruokajätteessä on yleensä paljon typpeä, joten sitä kompostiin ei tarvitse lisätä. Sen sijaan hiilestä on usein puute, minkä vuoksi kompostoriin on lisättävä seosainetta aina ruokajätteen lisäämisen yhteydessä. Seosaine estää myös kompostimassan liian kostumisen sekä helpottaa sen hapen saantia. Hyviä seosaineita ovat esim. hake, puun kuori ja oksasilppu. Kärpästen toukkien ja hajuhaittojen torjuntaan voi käyttää turvetta seosaineen seassa. Turve yksinään on liian hienojakoista kompostoinnin seosaineeksi.

Hyvärakenteista seosainetta. Uutta kompostia perustettaessa kompostorin pohjalle laitetaan aina 20-30 cm kerros seosainetta, jonka lisäksi tuoreen biojätteen päälle lisätään aina myös seosainetta.

Mahdollisia ongelmatilanteita

Jäätyminen

Kompostin jäätyminen ei ole vaarallista. Runsas ja ravinteikas biojäte pitää kompostin parhaiten toimivana. Jos on pakko, kompostia voi sulatella esim. sijoittamalla kompostoriin kanisterissa kuumaa vettä. Vesi vaihdetaan tai kuumennetaan kiehuvaksi muutamana peräkkäisenä päivänä.

Kompostimassa kylmyys

1. Jos komposti on liian kuiva, niin kastele sitä.
2. Jos komposti on liian tiivis, lisää seosainetta ja kääntele biojätteen joukkoon.
3. Jos kompostissa on liian vähän ravinteita, lisää typpipitoista ainetta.
4. Jos komposti on liian märkää, lisää seosainetta ja kääntele.

alaosasta liian tiivis ja märkä komposti

Paha haju

Paha haju syntyy mätänemisen seurauksena. Hajua ei synny, kun seosainetta käytetään tarpeeksi, eikä kompostiin jätetä isoja ja tiiviitä jätepaakkuja. Hajusta pääsee eroon ainoastaan lisäämällä runsaasti seosainetta ja sekoittamalla kaikki hajupesäkkeet rikki. Joskus liian kuumana käyvä komposti haisee ammoniakille, tämäkin ongelma ratkeaa lisäämällä runsaasti seosainetta ja sekoittamalla.

Kärpäset

Haju houkuttelee kärpäsiä. Tällöin biojätteitä ei ole yleensä peitetty tai kompostimassa on tiivistynyt liian tiiviiksi. Kärpäsistä pääsee eroon sekoittamalla munat ja toukat syväälle kuumaan kompostiin tai kaatamalla kiehuvaa vettä niiden päälle. Hätätapauksessa kärpästen häätämiseen voidaan käyttää mietoja hyönteismyrkkyjä, mutta ne tuhoavat myös hyödyllisiä eliöitä. Kärpäsbakteeri sen sijaan on valikoiva biologinen torjunta-aine, joka tehoaa ainoastaan kärpäsiin ja on pitkävaikutteinen.

Muurahaiset

Muurahaisista ei ole haittaa kompostille. Niiden runsas määrä tarkoittaa yleensä sitä, että komposti on liian kuiva, joka ongelmana ratkeaa helposti kastelemalla ja sekoittamalla.

Jälkikompostointi

Kompostimassan voi siirtää jälkikypsymään kasalle puutarhan nurkkaan, kun massa on multamaista, eikä siinä enää erotu ruuan kappaleita. Jälkikypsytyks-kasaa on sekoitettava noin kahdesti vuodessa. Kompostin lopullinen kypsyminen kestää kolmesta kuukaudesta kahteen vuoteen. Kompostimulta on valmista, kun se on mullan näköistä ja tuoksuista sekä siinä on kompostilieroja. Ulosteperäisen jätteen kompostiaika on vähintään yksi vuosi.

Valmis komposti tuoksuu mullalle ja siinä on lieroja.

YHTEYSTIEDOT

Toimisto

Sivulantie 11
43100 SAARIJÄRVI

Lautakunnan esittelijä / Jätehuoltoasiamies

vs. Johanna Ahonen
gsm 050 390 3765
sähköposti: etunimi.sukunimi@saarijarvi.fi

Toimisto

Sammakkokankaan jätekeskus (19.7.2016 lähtien)
Kannonkoskentie 1134, 43100 SAARIJÄRVI
Avoimna arkisin kello 9.00 – 15.00
info@sammakkokangas.fi
Puh: 044 468 5502

Sammakkokankaan jätekeskus

Kannonkoskentie 1134, Saarijärvi
Avoimna ma – pe klo 8.00 – 15.45,
paitsi to klo 10.00 – 18.00

www.sammakkokangas.fi

Voit seurata meitä myös Facebookissa

